

Stichting Helmond - San Marcos

SECRETARIAAT: WILDE WINGERD 16, 5708 DC HELMOND, 0492- 535652 (J. VAN DIJK)

SAN MARCOS BULLETIN - MAART 2008

Muurschilderen wordt in Nicaragua veel gedaan. Het is een vorm van kunst om een idee uit te dragen, te benadrukken, te overtuigen, te zeggen wat gezegd mag worden. Op het Knippenbergcollege schilderden leerlingen met de Nicaraguaan Henry Jafet. Het thema was: In 2015 alle kinderen naar school, een van de millenniumdoelen van de Verenigde Naties. Dit bulletin doet er verslag van.

Zoals ook over het rondschrijven in San Marcos over de eerste groep bewoners van Horizonte, het Hogar de Ancianos, het opvangtehuis voor ouderen. Over hun wel en wee en vooral over hun mee blijven doen met het leven van de stad.

U leest over het bezoek van burgemeester Jacobs aan Nicaragua, een studiereis met andere stedenbanden en waar de gemeente San Marcos mee bezig is.

Zo wil men daar doorgaan met het projekt Yo Si Puedo. Daarmee wordt gewerkt aan een San Marcos zonder analphabeten.

Helmond – San Marcos ondersteunt dat projekt Yo Si Puedo in 2008, zoals ook de opvang van ouderen in het tehuis Horizonte. Daarvoor wordt uw bijdrage ingezet.

GEMEENTE HELMOND NAAR SAN MARCOS

Op uitnodiging van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN) brachten Fons Jacobs, Burgemeester van Helmond, Jan Hendriks, medewerker Internationale Betrekkingen van de gemeente Helmond en Jan van Dijk, bestuurslid van de Stichting Helmond – San Marcos in april een werkbezoek aan Nicaragua en speciaal aan San Marcos. Het bezoek van een week vond plaats samen met bestuurders en vrijwilligers uit nog 7 andere gemeenten. >>

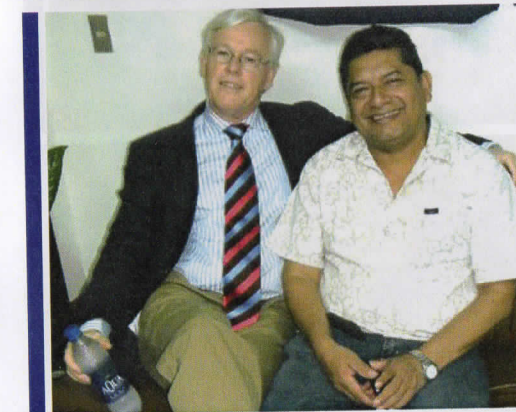
Voor de Helmondse delegatie stonden drie zaken centraal:

- Moet er niet een nog hechtere band komen tussen Helmond en San Marcos?
- Ondersteuning van het vele vrijwilligerswerk voor de mensen daar. Met eigen ogen aanschouwen dus wat er is en wordt gedaan met bijdragen uit Helmond en de regio.
- Verder loopt tussen Nederlandse en Nicaraguanse partnergemeenten het Landenprogramma Nicaragua, in opdracht van het VNG en uitgevoerd door het LBSNN. De voortgang daarvan dient centraal en op de locaties te worden getoetst.

Na een eerste overnachting in de hoofdstad Managua, met zo'n drie miljoen mensen, gaat het naar San Marcos. En gelijk is duidelijk waarom Nicaragua bekend staat als een van de armste landen van Midden en Zuid Amerika. De armoede komt je letterlijk tegemoet. Alleen al de deplorabele toestand van hoe mensen in dat land moeten wonen schreeuwt om initiatieven tot verbetering. Hier zijn stevige programma's nodig. Maar om middelen vrij te krijgen om aan het welzijn van mensen te werken, zal het land een veel sterkere economie nodig hebben. Dat is duidelijk.

Nauwelijks bekomen van die eerste indrukken, een hartelijke ontvangst door de Alcaldia, het gemeentebestuur en ambtenaren van San Marcos. Dan drie dagen van overleg en het

opmaken van de stand van zaken in de gemeente. Hard werken, maar telkens afgewisseld met verkenningen in de stad en op het platteland, ontmoetingen met bewoners, bijwonen van culturele manifestaties, uitstapjes naar oude steden, markten en vulkanen.

Een speciale ervaring is de ontvangst - met een Nicaraguaanse maaltijd - door de bewoners van het ouderentehuis Horizonte, dat met steun vanuit Helmond is gebouwd.

In het kader van het Landen-programma Nederland-Nicaragua werkt de gemeente San Marcos aan de opzet van een helder kadaster en de uitwerking van een belastingstelsel. Bij de uitvoering daarvan zijn al tastbare resultaten geboekt.

Verder komen er Strategische Plannen, degelijk en georganiseerd opzetten en uitvoeren van verbeteringen. Dat wordt eerst toegespitst op onderwijs en volkshuisvesting.

Geconstateerd wordt, dat er veel initiatieven zijn en dat men enthousiast werkt aan plannen. De slag naar de uitvoering blijkt vaak moeilijker en daar wreekt zich ook snel het gebrek aan middelen en capaciteit.

Toch blijkt het alfabetiserings-project voor volwassenen "Yo Si Puedo", (Ja, Ik Kan Het Wél) van de grond te komen. >>

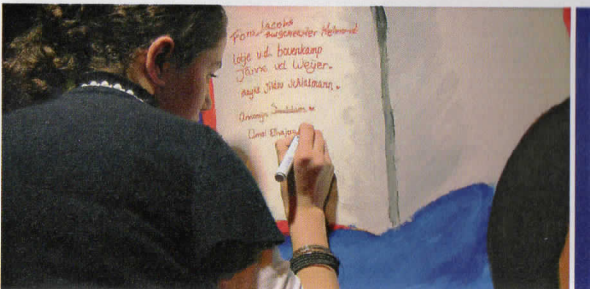
Eind september heeft Jafet op uitnodiging van het Landelijk beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua op het Dr.-Knippenbergcollege een muurschildering gemaakt (Murales) van vijf bij dik twee meter. Zo'n 150 leerlingen hadden een schets gemaakt waarvan Jafet onderdelen gebruikt heeft bij zijn eigen ontwerp.

Als onderwerp hadden wij een van de Millenniumdoelen gekozen: "In 2015 gaan alle kinderen naar school". In vier dagen tijd heeft hij samen met veertig leerlingen, die enkele uren met hem meewerkten, zijn muur tot leven gebracht.

In Esteli, het stadje waar Jafet vandaan komt, zijn bijna alle muren beschilderd. Geen graffiti maar grote schilderijen die ook door de kinderen en de volwassenen van de stad zijn gemaakt. Jafet

is een van de leraren daar. Kenmerk is verder dat al die schilderijen een boodschap hebben, bijvoorbeeld: Ga naar school, of wees zuinig met de natuur, enz.

Op donderdag, de laatste dag, heeft dhr. Fons Jacobs, burgemeester van Helmond de laatste hand gelegd door het werk te dateren. Vervolgens hebben alle leerlingen die meewerkten hun naam op de muurschildering aangebracht. De muurschildering is aangebracht op losse panelen en is daarom mobiel. De gemeente Helmond heeft aangeboden om enkele maanden deze schildering in het stadskantoor aan de mensen in Helmond te laten zien. Daarna kan hij nog ingezet worden bij bijzondere acties.

Charles de Theije

Vooruitblik naar 20 jaarig bestaan

Volgend jaar is het zover dan bestaan wij 20 jaar. Eind 1987 werd de vriendengroep Helmond – San Marcos opgericht om in de regio een stukje bewustwording op gang te brengen t.a.v.

de problematiek van de derde wereld, in het bijzonder Nicaragua.

Broeder Ad Raaijmakers was een bevoegen man die, toen wij terugkeerden in 1992 en in Deurne gingen wonen, al 2 dagen nadat we in Nederland waren aan de telefoon hing om te vragen of ik een vergadering mee wilde doen.

Nee zeggen was eigenlijk geen optie! En zo ben ik nog steeds betrokken en met mij vele anderen.

De Sandinisten wilden een politiek waar de allerarmsten centraal zouden staan, gezondheidszorg en onderwijs voor iedereen. Door de jaren heen hebben we diverse regeringen gezien, ondanks al deze veranderingen hebben wij toch redelijk een constante stroom van projecten kunnen ondersteunen.

We zien ook dat de zelfredzaamheid van Nicaraguanen aan het toenemen is, we moeten een nieuwe stap zetten en het initiëren en uitvoeren van projecten aan de Nicaraguanen zelf overlaten. Mogelijk kunnen en zullen er zaken misgaan, maar dat is ook een leerproces zowel voor hun als voor ons. Ook zien we meer contacten ontstaan op bestuurlijk niveau. Er zijn uitwisselingen, die

zorgen er weer voor dat het gemeentebestuur in San Marcos werkwijzen ontwikkelt om inkomsten te verwerven, zoals wij dat al geruime tijd kennen, door het heffen van belastingen bijvoorbeeld.

We hebben een schat aan informatie om te laten zien wat wij door de jaren heen gedaan hebben, en dat gaan we ook zeker doen. U hoort zeker van ons.

Ruud van Tour

De decembermaand is in een tropisch land als Nicaragua in alle opzichten anders dan in Nederland. Wij zijn nu inmiddels zo'n 15 jaar terug uit Nicaragua van 5 jaar ver weg geweest. De herinneringen beginnen te vervagen. Maar kleurrijke beelden blijven als dia's op het netvlies hangen. Onwillekeurig doet de sinterklaasroes in Nederland terugdenken aan die onwezenlijke sinterklaasvieringen voor de kinderen van Nederlandse ontwikkelingswerkers in Managua. Met al die chocolade letters waar al weken van tevoren op ingeschreven moest zijn en die door de "barse winterse omstandigheden" in Nederland uiteindelijk toch niet op tijd met het vliegtuig meekomen. In woorden uitleggen aan Nicaraguanen welke culturele betekenis de Spaanse Goedheiligman voor de meeste Nederlanders heeft, was zinloos. Dat soort feesten moet je meemaken om iets van de magie te begrijpen.

Andersom is het niet anders. Om iets te snappen van 'La Gritería' (het geschreeuw) tijdens het feest van "La Purísima", de maagd Maria, moet je eraan hebben deelgenomen. Dit populairste volksfeest van heel Nicaragua heeft als hoogtepunt de dagen 7 en 8 december. Dan struinen hele menigte mensen de straten in alle steden en dorpen af om "La Purísima" te bezingen bij alle altaren in de wijken. Ook het vuurwerk, vuurpijlen, lichtkogels en vuurbollen ontbreken niet. Om 6 uur in de middag begint het feest met het losbarsten van vuurwerk als wachtwoord! Dat is het sein erop uit te gaan en overal te roepen, te schreeuwen en te zingen. In de altaren probeert men op kunstzinnige wijze vorm te geven aan de verschijning van de maagd Maria. Ze wordt geplaatst in heel verschillende omgevingen en verbeeld via de meest uiteenlopende stijlen. Het zijn denkbeelden van het volk die getuigen van een diepe betekenis en traditie. Het is ook een feest waarbij de rijken iets terug kunnen doen voor de armen, bij de meeste altaren krijg je na de "Gritería" "Quién causa tanta alegría? (wie brengt zoveel blijdschap teweeg?) En het antwoord "La concepción de Maria" (de ontvangenis van Maria) een klein geschenk. Dit kan fruit zijn maar ook iets van speelgoed of snoep. Het feest is toegankelijk voor iedereen, ook voor niet-gelovigen. En het is vooral een feest voor kinderen.

In maart 2006 kon het Alfabeteringsproject YO SI PUEDO van start gaan, ondanks zeer beperkte middelen. In kleine groepjes wordt intensief lesgegeven door 6 geschoolde instructeurs. Er wordt gewerkt op een aantal punten in de stad en op het uitgestrekte zeer arme platteland. Degelijk instructiemateriaal moet worden gebruikt, ook audiovisuele middelen, waarvoor met name in de buitengebieden elektriciteit moeten komen van een agregator of zo mogelijk van zonnepanelen. Maar dat kost geld, zoals ook het inrichten van lespunten, de aanschaf van materiaal, het bijeen krijgen en stimuleren van de analphabeten en de scholing en verplaatsingen van de instructeurs.

De resultaten blijven niet uit. Tot medio 2007 hebben 450 personen een redelijk niveau van lezen en schrijven bereikt. Dat is vooral in de stad. Nu komen nog de buitengebieden aan de beurt. Vervolgactiviteiten zijn bovendien hard nodig om die lees- en schrijfvaardigheid te behouden en nog te versterken. Het streven is: Eind basisonderwijs voor iedereen...

De verwachting is dat door deze alfabetisering meer en meer ouders ook het belang van onderwijs voor hun kinderen zullen gaan zien en ze meer en langer naar school zullen laten gaan.

In januari kan er weer een nieuwe jaarcyclus Yo Si Puedo van start gaan. Helmond-San Marcos zet zich samen met de gemeente Helmond in voor deze zaak. Met nog een bijdrage van de Nederlandse Minister van Ontwikkelingssamenwerking kan de doorstart voor een nieuwe cursus worden gegarandeerd.

Met Yo Si Puedo (Ja, ik kan het wél) wordt in San Marcos in ieder geval aan dat tweede van de Millenniumdoelen gewerkt. En met tastbare resultaten.

Heel recent onderstreepten de jonge Nicaraguaanse muurschilder Henry Jafet en leerlingen van het Knippenbergcollege op hun manier het belang van schoolgaan voor alle kinderen in ontwikkelingslanden. Een kleurige muurschildering brengt daar nu de uitbanning van het analphabetisme creatief in beeld.

Door het leren lezen en schrijven voor de 19% analphabeten onder de volwasenen in San Marcos moet tevens worden bereikt dat alle kinderen in 2015 volledig basisonderwijs krijgen. Dat is een van de millenniumdoelen, in het jaar 2000 afgesproken door regeringsleiders van 189 landen. Door de Helmondse delegatie wordt toegezegd om dit project te zullen steunen.

Na San Marcos volgen in Managua nog enkele dagen centraal voor de hele delegatie om ervaringen uit te wisselen en resultaten vast te stellen. Ministeries worden bezocht en met name ook de organisatie, die het nog vrijwel afwezige beroepsonderwijs van de grond gaat tillen. De centrale uitwisseling resulteert in een document met vernieuwde afspraken. Het werkbezoek wordt afgesloten met een ontmoeting met de Nederlandse ambassadeur en de ontvangst door president Daniel Ortega, die zijn ambitieuze plannen voor armoedebestrijding en beter onderwijs met de Nederlandse delegatie bespreekt.

Een prachtig land, maar ook getekend door de schrijnende armoede.
Terug met de vaste inzet om Nicaragua en speciaal San Marcos te blijven helpen.

YO SI PUEDO GAAT DOOR Iedereen lezen en schrijven in San Marcos

Bij de eeuwwisseling spraken regeringsleiders van 189 landen gezamenlijk acht Millenium-doelen af voor ontwikkelingslanden.. In 2015 moeten die zijn bereikt. Een daarvan is dat in 2015 alle jongens en meisjes naar school gaan. Van de volwassenen in San Marcos kan 18 á 19% niet lezen en schrijven. Zij hebben als kind geen of zeer weinig onderwijs gehad. Voor de

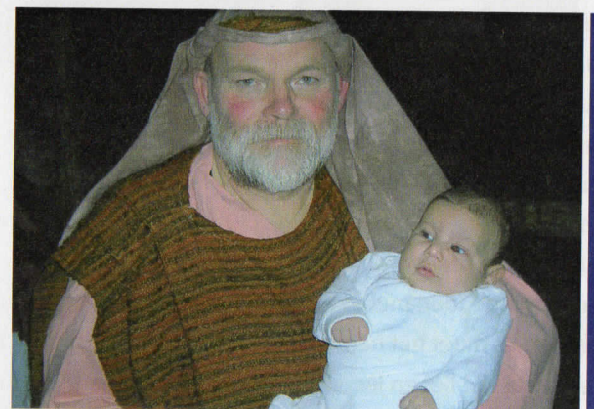
gemeente San Marcos is dat voldoende reden om het tweede van de millenniumdoelen met voortvarendheid aan te pakken: In 2015 alle jongens en meisjes dus naar school..

DE 25STE LEVENDE KERSTSTAL DR.KNIPPENBERGCOLLEGE HELMOND.

Het is al jaren een traditie dat de vriendengroep Helmond - San Marcos aanwezig is bij de levende kerststal. Een gedeelte van de opbrengst wordt bijna ieder jaar besteed aan onze projecten in San Marcos. Dit jaar was het een zeer speciale stal omdat het nu voor de 25ste keer plaats vond. Bijzonder is ook dat tegelijkertijd in San Marcos, in ons tehuis Horizonte, door Lies van Mierlo voor de tweede keer een levende stal is opgezet. Dat maakt de kring rond.

Zo'n drieduizend mensen hebben de stal bekeken en vooral de kinderen hebben genoten van alles wat leeft. Dit jaar waren opnieuw de konijnen er in trek. Maar niet te vergeten de baby's. Vijfentwintig baby's hebben met veel verve hun rol gespeeld. Het totaal aantal baby's is door al die jaren heen gekomen op vijfhonderd. Veel mensen zijn ook komen luisteren en kijken naar onze voorlichtingsstand. Wij feliciteren de organisatoren met het jubileum en van ons mogen er nog jaren volgen.

Charles de Theije

HORIZONTE KOMT WEER MET BOLETÍN'S

Regelmatig verschijnt weer het BOLETÍN van het opvangtehuis HORIZONTE. Voor de inwoners van San Marcos en voor vrienden in en rond Helmond. Verzorgers en bewoners vertellen over wat ze doen en meemaken, over wel en wee.

Horizonte blijkt telkens weer een heel open tehuis te zijn. Jong en oud uit de stad lopen er binnen. En onder begeleiding gaan bejaarden de stad San Marcos weer in. Ze blijven bij de stad horen.

Op Moederdag en Vaderdag worden lunches aangeboden en meegebruikt door bezoekers. Leerlingen van scholen, zoals die van de bureu, collegio Juan XIII, zijn regelmatig present met een spel, een loterij of folkloristische muziek en dans. Bij festiviteiten in het centrale stadspark heeft Horizonte met bewoners een kraam. Ze verkopen wat ze zelf maakten en kweekten: zoals piñata's voor het bekende Nicaraguaanse kinderspel, kaarten, tassen, eieren, paprika's. Ouderen blijven heel lang actief en ze dragen graag ook zelf iets bij voor het huishoudboekje van hun tehuis. Een groep Zwitsers, op bezoek in San Marcos, logeert met plezier in het tehuis. En ze nemen een flink aantal piñata's af.

Horizonte gaat nu ook voorzien in de behoefte aan dagopvang. Ouderen, die door familie aan hun lot moeten worden overgelaten, kunnen daar ook terecht. Ze hebben dan gezelschap, kunnen meedoen met activiteiten, krijgen aandacht, verzorging en te eten. Maar soms moet het heengaan, het overlijden van medebewoners worden verteld, met wie ze de laatste tijd lief en leed konden delen. Dat is ook eigen aan het verblijf in Horizonte.

Onlangs nodigden de bewoners van Horizonte heel San Marcos uit voor een bezoek aan hun Nacimiento en Vivo, hun Levende Kerststal op 22 en 23 december. Het Knippenbergcollege in Helmond bracht datzelfde weekend ook weer de Levende Kerststal, en nu voor de 25-ste keer. Ook door de bijdragen bij die jaarlijkse kerststal kwam het opvangtehuis Horizonte tot stand.

Met 125 professionals hebben we een schat aan kennis en ervaring in huis. Daar putten we uit wanneer u ons om advies vraagt. Zo weet u zeker dat dat advies hout snijdt. Natuurlijk, u beslist. Want u blijft de ondernemer en wij blijven de adviseurs. Maar dan wel adviseurs die zelf ook hun nek durven uitsteken. Als dat ook uw idee is van succesvolle samenwerking, is het misschien tijd voor een afspraak.

De nuchtere professionals

Je moet je nek wel durven uitsteken

Govers Accountants/Adviseurs, Beemdstraat 25, 5653 MA Eindhoven. Tel: 040-2504 504. E-mail: info@govers.nl. www.govers.nl

MEER INFORMATIE

In de loop van 19 jaar is er een echte vriendschapsband ontstaan tussen Helmond en San Marcos in Nicaragua. **Met uw hulp wordt die band nog sterker.**

Spreekt het werk van de Stichting Helmond-San Marcos u aan? Heeft u interesse of wilt u meer van ons weten? Dat kan telefonisch of per brief bij:

- Jan van Dijk, Wilde Wingerd 16, 5708 DC, Helmond Tel. 0492 535652
- Jacqueline van de Ven, 1e Haagstraat 83, 5707 XN, Helmond Tel. 0492 541622
- Charles de Theije, Randweg 22, 5754 RL, Deurne Tel. 0493 322348
- Luurt Boonstra, Kaukasus 26, 5706 PL, Helmond Tel. 0492 529308
- Jan Balvers, Einthovenstraat 16, 5707 EG, Helmond Tel. 0492 538624
- Ruud van Tour, Blauwborst 3, 5754 CZ, Deurne Tel. 0493 842653

**SPREEKT HET WERK VAN DE STICHTING HELMOND-SAN MARCOS U AAN,
DAN KUNT U UW BIJDRAGE STORTEN OP:**

REKENINGNR. 819 789 240 FORTIS BANK T.N.V. HELMOND-SAN MARCOS.

Deze publicaties worden gesponsord door:

GERARD VAN HAL FOTOGRAFIE Helmond.

Vormgeving:

